

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2025-04-02
Besvaras senast
2025-04-09 kl. 12.00

Till kulturminister Parisa Liljestrand (M)

2024/25:977 Ratificering av ILO 169

Miljöpartiet har tagit del av regeringens rapport till FN:s råd för mänskliga rättigheter i samband med den pågående granskningen av Sveriges efterlevnad av de mänskliga rättigheterna. I rapporten uppger regeringen att de arbetar för att ratificera ILO:s konvention nr 169 om ursprungsfolk och stamfolk i självstyrande länder (avsnitt 2.2.2).

ILO:s konvention 169 antogs av Internationella Arbetsorganisationen 1989 för att stärka erkännandet av urfolks rätt till mark, vatten och naturresurser. När konventionen skulle antas var Sveriges representanter drivande i ett antagande och tog bland annat initiativ till en resolution som uppmanade övriga medlemsstater att ratificera. I dag har lite fler än tjugo länder ratificerat konventionen, däribland Norge och Danmark.

Sverige har däremot inte anslutit sig, trots upprepad kritik från flera internationella organ och trots att konventionens bäring på Sverige har utretts flera gånger. ILO-utredningen från 1999 gjorde en grundlig analys av vad bestämmelserna i konventionen innebar för svensk del och kom fram till att Sverige i stora delar uppfyller konventionens krav. Utredningen bedömde att ett par åtgärder måste vidtas för att Sverige ska kunna tillträda konventionen. Det handlade bland annat om att stärka samers rätt till mark som de av tradition har brukat och att stärka deras inflytande över användningen, förvaltningen och bevarandet av naturtillgångar i renskötselområdet. Med andra ord vet vi vad som krävs för en ratificering, och har så gjort i 25 år.

ILO 169 har beskrivits som det främsta folkrättsliga instrumentet för skydd av urfolk. Därför har vi i Miljöpartiet sedan länge drivit på för en ratificering, bland annat under tiden vi satt i regering, men då fanns tyvärr inte en majoritet för det i riksdagen.

För oss är det oerhört viktigt att Sverige står upp för mänskliga rättigheter för urfolk både i vårt eget land och runt om i världen. En ratificering skulle stärka samers rättigheter här och innebära en väldigt tydlig signal mot omvärlden om att Sverige står upp för urfolks rättigheter.

I slutet av april genomförs FN:s urfolksforum, med bland annat en delegation från riksdagen på plats, och det är givetvis ett utmärkt tillfälle att lyfta denna fråga.

Med anledning av detta vill jag fråga kulturminister Parisa Liljestrånd:

Vilka åtgärder vidtar ministern och regeringen för att Sverige ska kunna ratificera ILO 169?

.....

Jan Riise (MP)

Överlämnas enligt uppdrag

Gergö Kisch